

Jézus is azért mordította el magát, hogy már egy azzal, akivel minden embernek egynek kell lennie, mert annyira meg volt benne Istenországa megteremtésének vágya, annyira megtalálta ebben a munkában az ő gyönyörűségét, és annyira hű volt hozzá, amennyire Isten akarta. Hiszen másképpen nem tudta volna olyan eredményesen munkálni az ő akaratát. „Vajon járnak-e ketten egy úton, ha egység közöttük nincs?” — kérdezi Ámos próféta. Bizony nem járnak, nem járhatnak. Hiszen még csak egy földi tervet sem lehet keresztülvinni, ha annak munkásai és munkaadói nem egyek. Porrá omlik az ország, megsemmisül a társadalom, amelyben nincsenek fiak, kik egyek legyenek az atyákkal. Jézus nem tudta volna még alapját sem megvetni Istenországnak, ha meghasonlott volna, megkülönbözött volna lélekben Istennel. Teljes és tökéletes egység kellett, hogy legyen közte és Isten között, hogy annyira is elérje célját, mint amennyire elérte. Mennyi ilyen isteni lélekre, kiteljesült emberre volna szükség, hogy az emberi történelem olyan legyen, mint amilyenné lennie kellene, Isten meghagyása szerint. És mindaddig húznunk kell nyomorúság és fájdalom keserű jármát, amíg egyszer nem támad vágyakozás bennünk arra, hogy megvalósítsuk önmagunk egységét Istennel.

Kívánjuk, hogy ez az isteni töltson ki minden helyet lelkünk világában. Akarjuk magunk kiteljesedését. Akarjuk, hogy ne legyen másnak helye mibennünk, csak Istennek: hogy legyünk élő templommá. Dolgozzunk önmagunk érdekében. És a világ sok-sok szomorúsága között találjuk meg gyönyörűségünket a nemes munkában. Legyünk hűségesek önmagunk hivatásához, mert így egyszer mirőlunk is szólni fog elismerő szava: „Ez az én szerelmes fiam”. És akármilyen rövid legyen is az elismerésnek ez a rövid mondata, nem fog rászorulni hosszas magyarázatokra, értelmetlen boncolgatásokra. Nem lesz szükséges, hogy vitákat rendezzenek vele kapcsolatban, mert ez a rövid elismerés a mi számunkra is azt fogja jelenteni, hogy kiteljesült az isteni lényeg mibennünk; betöltötte vágyainkat, érzéseinket, akaratunkat: a jóság, igazság, szentség, tehát egyek leszünk mi is az Atyával.

Felfelé nézzetek: az Isten felé! Az Isten hív. Menjünk feléje. Legyünk egyek övele. Ámen.

SIMÉN DOMOKOS

A HEGYEK ÖRÖKSÉGE

Zsolt 121,1; Ez 36, 2/b.

Amióta őseink lakták ezt a földet, azóta „hegytestvériségben, a hegyek családjában” élünk, valamikor a Kárpátok ölelésében, ma harapófogójában. Mint nagyobb testvérre, mint védelmező és tápláló szülőre úgy tekintettünk a hegyeinkre. Lelkünkbe, tudatunkba, biztonságérzetünkbe és szülőföld fogalmunkba belenőttek.

Öltalmat, kenyeret, meleget, hajlékot és élelmet, mindent adtak ami-
jünk csak volt és ami kellett. A zsoltáríró a mi lelkünk megújuló remény-
ségét szerintünk is megsummázta a 121. zsoltárban: „Szemeimet a he-
gyekre emelem, onnan jön az én segítségem.“ Irántuk érzett szeretet-
tünkről és hűségünkről azok a szavuk-formájuk vesztett sírok beszélnek,
melyek honvédő őseink porait magukba szentelik. Egyetlen népnek sem
volt annyi hősi halottja itt, — hiszen az egész egy nagy hősi temető,
egy sem tett annyi „vértanúságot“ a hegyek szeretetéről, a hozzájuk való
hűségről, mint a mi népünk. Nekünk, hegyek közé gyúrt lakóknak ez a
szülőföldünk és több mint ezer éve őseié is ez volt. Valóságosan is a
hegyek közé szorítottan éltünk az Európához tartozó, sok vihar-fésülte,
tenger-könny áztatta, de mindig a hegyekben bízó sorsát. Napjainkig
nyúlóan közös történelmet éltek meg a Kárpátokkal egybegyűjtött he-
gyek és népünk, melyet elvenni és megtagadni nem lehet.

A hegyekre néztek lármafalobogást vigyázón tatár-török riasztottan.
A hegyekre építették őseink végső menedéknek azt a várláncolatot, mely
ma csonkán, omladozó széttárt falu karokkal, elhagyatva, — de nem el-
feledve, — arra figyelmeztetnek, hogy ma a lelkünkől kell várat épít-
tenünk végső menedéknek, a közösségtudatnak, az együvé tartozásnak
magaslatára.

Fel kell nőnünk a hegyekhez élő várhordozóknak, mozdíthatatlan-
nak, hűségesnek, lármafalángnak, messzenézőnek. Erre a hegyek ősi
öröksége kényszerít. E gondolatnak vet horgonyt Ezékiel próféta alap-
igénkben megfogalmazott igazsága: „Az ősi magasságok a mi öröksé-
günk“. Olyan örökség, mely megtanít időt és vihart állni, mustármagnyi
hithumuszon a reménység fenyőit felnevelni, letaroltan is újra kisar-
jadni, a nagy mindenségbe magunkat beleérezni, lelki-szellemi kor-
nánkkal összenőve, igazi közösséget formálni. Embererdőt, nem magá-
nyos szálfát, melyet nem a cseplesz, hanem szálfarengeteg koronáz. Áll-
ják a hegyek a helyük és rendeltetésük, amire Isten teremtette, viselik
a vihart, a sorsukat s magukban rejtik Isten lábnyomát.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület gyergyószárhegyi ökumenikus isten-
tisztelésén lelketek Bibliájában szeretném aláhúzni emlékeztetőül Ezékiel
igéit: „Az ősi magasságok a mi örökségünk“, reménység-biztatónk, jel-
képünk, földrajzi meghatározónk a világtérképen. Jelképesen is, napok
és századok teltével csak vizei szaladhattak kőről-kőre szökdelve a ten-
ger felé, de a hegyek és kövei megmaradtak, mert a költő szerint is
„csak a kő marad“. E hegyek harangzúgásos visszhangjában tanulták
meg őseink Istent ismerni, az evangélium szellemében élni és megma-
radni halottaiknak, — mert azok sokan voltak, — gyertyát gyújtani, új-
szülötteiket a hegyeknek, a magasságoknak felmutatni s a sorsközösségre
feláldozni; sokszor hitevesztetten is a reménységet magukba imádkozni;
egyszóval Istenben és Istennel élni és őt imádni.

Valamikor Jézusnak mondták a szent hegyre mutatva: „a mi
atyáink is ezen a hegyen imádkoztak“. Jézus így pontosított: „az igazi
imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát“ (Jn 4,23) Legyen hát
ez az alkalom a lélek és az igazság jegyében Istennek szentelt hála és
köszönet az ősi magasságokért; az örökségünkben fogant lélek s az örökké
utánunk nyúló igazság áldott találkozása. Legyen dicsőség és dicséret
Istennek a mai szolgálatunk. Kérem Istent, áldja meg mindazokat, kik
az igazság lelkével a hegyek ügyét az ősi örökségünk gondját nem csak
jelképesen, hanem valóságosan is felveszik és munkálják, mert a Biblia
szerint is „... onnan jön a mi segítségünk“. Amen.

ÖNTUDATRA ÉBREDÉS

Mk 16,19; ApCsel 1,10—11

Áldozócsütörtök, unitárius hitünk szerint, a tanítványok öntudatra ébredésének ünnepe. Hiába keressük azonban a Bibliában ebben a formában az ünnep tartalmát, mert a Szentírás mindkét felolvasott helye Jézus mennybemeneteléről tudósít.

Ezekben két kép ragadja meg figyelmünket: az egyik a felhők közé emelkedő, mennybemenő Jézus alakját, a másik, az ég felé feszülten figyelő tanítványokat ábrázolja. Áldozócsütörtökön — e bibliai képek alapján — a dogma kereszténység Jézus mennybemenetelét ünnepli, csak a mi esetünkben kapja ez az ünnep „a tanítványok öntudatra ébredése“ nevet. Nem azért, mert mi különbek akarunk lenni a többi kereszténynél, hanem azért, mert egyszerűen elfogadhatatlan, hihetetlen számunkra, hogy Jézus feltámadt és húsvét után negyven napra az égbe emelkedett, a mennybe ment.

Egyesek, lehet, megbotránkoznak, midőn ezt mondom, s méltatlankodva kérdezik magukban: akkor miért írja mindezt a Biblia?!

Valóban, a Bibliából vettem a felolvasott verseket, de ez nem azt jelenti, hogy szósz szerint elfogadom. Hisz a Bibliát értelemmel kell olvasni és tanulmányozni. Így, ami az értelemmel meg nem egyező, azt el nem fogadhatom.

Ne feledjük, hogy a Bibliát emberek írták, akik hittek a különböző csodákban, s abba csodálatos történeteket, legendákat is beillesztettek. Egy ilyen legendás történet Jézus mennybemenetele is. Nekünk azonban ez ünnep többet jelent egy szép legendánál, s ezért adtuk neki ezt a nevet: a tanítványok öntudatra ébredése.

Mit jelent öntudatra ébredni? Megismerni, felismerni életünk célját, tisztán látni valamit, amit addig homály fedett.

A tanítványok szeme elől Jézus alakját egy időre eltakarta a félelem és kétségbeesés köde. A halászbárka vagy a vámszedőasztal mellett állandó töprengésben, tépelődésben éltek. Míg végre eljött a nap, hogy felébredjenek, tisztán lássák Jézus nagyszerű alakját, aki mindannyiuk fölé messze felmagasodott életével, tanításaival, cselekedeteivel. Tudatosult bennük, hogy miért is élt és miért halt meg a Mester, s rádöbbenetek, hogy követniük kell őt életük árán is. Értelmük megvilágosodott, szívük megtisztult, megtelt szeretettel, megnyílt Jézus és Istenországa előtt, s megérették: Jézus tanításainak hirdetése életük legnagyobb feladata és célja. A szózat: „Galileai férfiak, miért álltok itt az ég felé nézve?“ — a lelkükben szólalt meg, s megértették, Jézust, a mennyet nem az égben, hanem a földön, saját szívükben kell keresniük.

Valahogy így látom én áldozócsütörtök értelmét. S bármilyen egyszerűvé, megkopottá lett is ez ünnep, nekünk, kései tanítványoknak, mindig van és lesz üzenete.

Mert mi is sokszor élünk úgy, mint a tanítványok: félelemben és kétségbeesésben, töprengésben és aggodalomban. Élünk, égre emelve tekintetünket, mennvei csodákra várva. Csak épp a felénk magasodó s